

https://www.huffingtonpost.gr/entry/o-papas-toe-chorioe-scholio-pano-se-mia-sezetese-me-a-forme-to-aitema-diorismoe-iereon_gr_61bc5710e4b083b3594248db

Ο παπάς του χωριού: Σχόλιο πάνω σε μία συζήτηση με αφορμή το αίτημα διορισμού ιερέων

Ας μη γινόμαστε εμείς οι ευφυείς και ορθολογικοί, τόσο κυνικοί και αδιάφοροι για τις ανάγκες των απλών ανθρώπων.

Δρ. Τάσος Χατζηαναστασίου, Αρθρογράφος
Δρ Ιστορίας των Βαλκανίων
17/12/2021 11:37 EET

Την Κυριακή του Αγίου Σπυρίδωνα βρέθηκα στην εκκλησία του Αγίου στην Πελλήνη, ενός μικρού σταφιδοπαραγωγού χωριού χτισμένου κοντά στα ερείπια της αρχαίας Πελλήνης της ορεινής Κορινθίας. Οι τριάντα – σαράντα, στην πλειοψηφία τους, ηλικιωμένοι, κάτοικοι του χωριού δεν έχουν συχνά την ευκαιρία να εκκλησιαστούν. Ο παπάς που κάλυπτε για χρόνια τρία γειτονικά χωριά, συγχωρέθηκε και τώρα έρχεται κάποιος από πιο μακριά για να λειτουργηθούν και να κοινωνήσουν τα γεροντάκια κι οι ελάχιστοι νέοι των ορεινών χωριών, όπως συμβαίνει σε ολόκληρη τη χώρα μας.

Μπορεί εμείς οι έξυπνοι, μορφωμένοι και ορθολογιστές κάτοικοι των αστικών κέντρων να μην αντιλαμβανόμαστε πόσο σημαντικό είναι για τα χωριά αυτά να έχουν τον παπά τους, αφού έχει πολλές δεκαετίες που μόνο η καμπάνα χτυπά, κι αυτή σπάνια, γιατί το κουδούνι του σχολείου, συνήθως ενός υπέροχου πέτρινου κτιρίου των αρχών του 20ου αιώνα ή του Μεσοπολέμου, έχει σιγήσει οριστικά.

Όμως, αυτοί οι συμπολίτες μας έχουν ανάγκη τον παπά, να λειτουργούνται, να μεταλαμβάνουν, να εξομολογούνται, να λένε τα προβλήματά τους, να ακούν έναν λόγο παρηγοριάς. Δε συνηθίζουν να καταφεύγουν στον επαγγελματία επιστήμονα ψυχολόγο όταν πιέζονται ψυχικά· εξάλλου, δεν αντιμετωπίζουν συνήθως τις νευρώσεις και ψυχώσεις των κατοίκων των πόλεων. Θέλουν να εκκλησιάζονται γιατί πιστεύουν, γιατί έτσι τους αρέσει, γιατί έτσι έχουν μάθει, γιατί ο κύκλος της ζωής τους κινείται γύρω από τα θρησκευτικά γεγονότα, τις γιορτές, τις κηδείες, τους γάμους και τις βαφτίσεις των παιδιών και των εγγονών, τα Χριστούγεννα, το Πάσχα, της Παναγίας, του Άι Δημήτρη και του Άι Γιώργη που σηματοδοτούν τις αλλαγές των εποχών.

Ας μη γινόμαστε λοιπόν, εμείς οι ευφυείς και ορθολογικοί, τόσο κυνικοί και αδιάφοροι για τις ανάγκες των απλών ανθρώπων και ιδιαίτερα όσων ηλικιωμένων επιμένουν να ζουν στα απομακρυσμένα μας χωριά. Εδώ ο παπάς επιτελεί, πέρα από το πνευματικό του έργο, για όσους πιστεύουν, κι ένα ασυνείδητα πολλές φορές, σημαντικό κοινωνικό έργο. Γιατί αυτό κάνουμε αντιδρώντας στο αίτημα διορισμού νέων παπάδων αντιπαραθέτοντάς το μάλιστα, με το αίτημα διορισμού υγειονομικών και δασκάλων, που φυσικά είναι και δίκαιο και σωστό να διεκδικείται. Και υγειονομικούς θέλουμε, και δασκάλους, αλλά και παπάδες που κρατούν ζωντανές τις πιο μικρές κοινότητες.

Ας δούμε κι αυτήν την πλευρά ξεπερνώντας την όποια, δικαιολογημένη ή όχι, αρνητική μας στάση αν όχι και απέχθειά μας απέναντι στην επίσημη Εκκλησία και τους ιερωμένους· μία

απαράδεκτη σε κάθε άλλη περίπτωση γενίκευση. Κι ας το δούμε όχι μόνο όταν θα βρεθούμε στις διακοπές μας σε κάποιο γραφικό χωριό το Πάσχα και θα ρωτάμε πού μπορούμε να κάνουμε Ανάσταση. (Όχι γιατί πιστεύουμε, αλλά γιατί έτσι είναι το «έθιμο», γιατί έχουμε συνηθίσει, γιατί «έχει γούστο», είναι «γραφικό» και χωρίς το Χριστός Ανέστη δε μας πάει να πέσουμε κατευθείαν με τα μούτρα στο αρνί).

Ας το σκεφτούμε, όχι για μας, που δεν έχουμε ανάγκη «από θρησκείες και τέτοια» (αλλά θέλουμε να μας εύχονται στην ονομαστική μας εορτή και να κάνουμε Πάσχα και Χριστούγεννα!), αλλά για τους μόνιμους κατοίκους του χωριού, που εμείς θα επισκεφτούμε και θα εγκαταλείψουμε σύντομα· γι' αυτούς που έχουν ανάγκη και θέλουν τον παπά τους.

Αλλά και για κάτι ακόμη, ίσως σπουδαιότερο: όσα θαυμάζουμε, απολαμβάνουμε και μας συγκινούν στον λαϊκό πολιτισμό: τα γραφικά χωριά, οι εκκλησιές και τα μοναστήρια, τα ερημοκλήσια, τα πανηγύρια και τα έθιμα, είναι στην πλειοψηφία τους δημιουργήματα ενός πολιτισμού βαθιά θρησκευόμενου, που η πίστη των απλών ανθρώπων εμπνεύστηκε, έφτιαξε, διατήρησε και παρέδωσε σε μας. Ας δούμε λοιπόν κι αυτήν την πλευρά προτού ο ψυχρός λογιστικός ορθολογισμός μας αρνηθεί ή χλευάσει το αίτημα διορισμού ενός παπά για το χωριό.

Τάσος Χατζηαναστασίου, Δρ Ιστορίας, εκπαιδευτικός